

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Confessionibus Ritè ac fructuosè excipiendis Doctrinas
tam generales, quàm speciales ad varios Hominum Status
accomodatas complectens**

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

De quinta obligatione Ad restitutionem imperandam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49251](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49251)

prodigum, jàmque stolam gratiæ illi circumdaturum per Sacramentalem absolutionem; id unum orare, ut deinceps à Patre tantopere ipsum amante ampliùs non recedat. Denique non parùm etiam conducit ad dolorem ejusmodi peccatoribus ingenerandum, si jubeantur aliquam sententiam ponderare, v. g. si Confessarius dicat: Mi bone, pro salutari pœnitentia facias hoc vel illud; de cætero dictam tibi à Christo Crucifixo; & pro te vulnerato sequentem S. Bernardi sententiam existima: *Nonne satis propter te vulneratus sum? nunquid pro iniquitate tua afflictus sum? cur addis afflictionem afflicto? magis aggravant me vulnera peccati tui, quàm vulnera corporis mei.* Aut istam ejusdem: *O homo, vide, qua pro te patior. Non est dolor, sicut quo crucior. Ad te clamo, qui pro te morior. Vide pœnas, quibus afficio: Vide clavos, quibus confodior: tàm si dolor tantus exterior, interior est planctus gravior, cum tam ingratum experior.*

DE QUINTA OBLIGATIONE Ad restitutionem imperandam.

Qu. An Confessarius obligatus sit ad restitutionem Pœnitenti imperandam? R. Etsi apud eos, quos prudenter judicare potest, nôsse obligationem restituendi, & velle eidem satisfacere, non sit necesse, illis eam obligationem in memoriam revocare, ordinariè tamen, & apud pleosque consultius est, ut de ea admoncantur, quod quandoque modestè admodum, & quasi indirectè fieri potest, dicendo v. g. non dubito, quin Dominus noverit suam obligationem quoad onus restituendi, eique satisfacere paratus sit, ideòque ab ulteriori admonitione abstinens, impono pro salutari pœnitentia &c. Quia tamen hic actus omnium sæpe difficilimus est Pœnitenti, ideo cautissimus in hoc negotio Confessarius esse debet ne vel minus, vel plus obliget Pœnitentem, quàm teneatur. Quem in finem sequentes doctrinæ diligenter notandæ, & observandæ sunt.

I. Ante omnia det operam, ut quandoquidem restitutio est gravissimum onus, diligenter in casibus ad eandem pertinentibus se exercent, & si quas habere potest favorabiles, probatas eamen sententias, colligat, memoriæque imprimat.

II. Diligenter etiam notet regulas generales ab Authoribus

ribus hac in materia assignari solitas ad obligationem restitutionis intelligendam. Eæ autem sequentes sunt. Prima. Nemo tenetur ad restitutionem, qui non mortaliter peccavit contra justitiam. Ita Less. de justit. c. 7. n. 27. Secunda. Nulla est obligatio in foro conscientia (ante Judicis sententiam) compensandi damnum non prævisum, etiamsi operam relictæ dederit. Ita Lugo d. 8. de just. n. 41. & 83. aliique præbatissimi Authores, teste P. Gobat in Clypeo Clem. Jud. n. 60. Tertia. Non est obligandus Pœnitens ad restitutionem, quocumque dubium est, num sit facienda restitutio. Ita Poth. in direct. c. 1. Jacob Graff. & alii apud & cum P. Gobat l. c. n. 236. Quarta. Non est obligatio restituendi imposita, cum Pœnitens in legem purè pœnalem, aut mixtam deliquit. Ita Navarr. c. 22. n. 55. & alii apud P. Gobat. n. 149.

III. De operam, ut causas à restitutione excusantes memoria bene imprimat; eæ autem sequentibus versibus comprehensæ sunt.

A restitutione bonorum excusaris,

*Si capias usu : cedas : si sponte remittat
Debitor : aut illi sit compensatio facta :
Debita si ignores : aut illi reddere possis
Non sine iactura, famaq̄, anima q̄, statusque :
Si iuste quidquam lusa, vel sorte parasti.*

A restitutione famæ excusaris.

*Si fama obtenta est : apertum oblitio crimen
Abstulit : aut rapta à laeso tibi fama vicissim est.
Si donet laesus, vel condonare putetur :
Reddere siq̄ potens non sis, vel non sine damno
Maiori : vel famam aliâ si laesus eandem
Perdidit ipse viâ, nihil illi reddere debes.*

IV. Si tempore confessionis occurrat ei casus difficilis & intricatus, ut ex eo statuere nequeat, an Pœnitens sit, vel non sit obligatus ad restitutionem, tum poterit vel privatus monere Pœnitentem, se velle hanc difficultatē diligentius expendere, illique corrum ad se redeundi tempus determinare, vel si redire Pœnitens non posset, & alioqui homo fide dignus

esset, poterit ei suadere, ut ipse in casu tam dubio alium quendam doctum & pium Confessarium interroget, & quod ab illo jubebitur, exequatur, id si receperit, poterit absolutionis capax fieri.

V. Si in aliquo casu putaret in rigore loquendo posse quidem Pœnitentem ab onere restitutionis excusari juxta probabilem aliquam sententiam, contrarium tamen multò probabilius judicaret, tum non deberet quidem Pœnitentem obligare ad restitutionem, posset tamen ei suadere, ut tutiori viâ procedat, & restitutionem faciat, maximè si satis opulentus foret & is, cui restituendum foret, magis esset indigus.

VI. Si restitutio valde difficilis accadat Pœnitenti, non tam defectu potentia, quàm voluntatis restituendi, poterit sequentibus motivis difficultas leniri. 1. Ostendat necessitatem hujus actûs, quòd nimirum ejusmodi sit, sine quo non possit obtinere remissionem peccatorum juxta notum illud S. Augustini effatum: *Non remittitur peccatum, nisi restituatur ablatum.* 2. Ostendat illi, quòd licet servet illas divitias, non habiturus sit in illis ullam à DEO benedictionem; si autem benedictio DEI non adest, quomodo ullum ex eis fructum sperare poterit? restituat ergo ablata bona, certòque sibi persuadeat, melius esse parùm cum timore Domini, quàm ingentes thesauros cum injustitia. 3. Revocet illi in memoriam, quòd, quamdiu non restituit, nullum ipsius opus gratum DEO, aut meritorium esse possit juxta ipsius Servatoris pronunciarum, quo dixit: Si offers munus tuum ad Altare, & recordatus fueris, quòd Frater tuus habet aliquid adversus te, vade prius reconciliari fratri tuo &c. si ergo, postquam intellexisset, se nihil in temporalibus lucrari posse, quamdiu rem injustam possideret, haud dubiè mox restitueret, quantò magis amore lucris spiritualis idem præstare debet? 4. Jubeat considerare, quòd ea omnia, quæ retinere cupit, dimittere deberet, si casus aliquis, aut hostis, aut fur eriperet, aut etiam Magistratus legitimus exigeret; an ergo nõ possit extorquere ab eo gratia Dei, & justitiæ, Proximi ac Dei amor, quòd necessitas potest? an non plus valeat voluntas DEI, quàm Magistratus imperium? 5. Revocet in memoriam Christi sententiam, quâ dixit Matth. 25. *quamdiu uni ex minimis meis fecistis, mihi fecistis; an non ergo Christo citò, libentèrque*

restitueret, quod ei injustè abstulisset? 6. Jubeat mentis generalis illius legis à natura ipsa dictatæ: quod tibi noceri fieri, alteri ne feceris. Si ergo ipse tam ægrè fert, sua sibi ab alio ablata esse, nec restitui, cur non similem dolorem alio concipiendum meritò credat? 7. Etiam illam Christi sententiam Matth. 6. in memoriam revocet: quærite primum regnum DEI & justitiam ejus &c. jubeat proinde spes non dubiè implendam fore hanc promissionem, si ipse ante justitiæ, quod hîc & nunc exigitur, sincerè impleat.

VII. Si Pœnitens per ipsum restituere velit, non facile acceptet hoc onus, nisi fortè alia via non occurreret restitutione faciendæ, tum enim suscipere quidem id posset, sed summa cautelam adhibere deberet, ne, dum alteri per restitutionem consulit, Pœnitenti per sigilli violationem noceat, famæque auferat.

DE SEXTA OBLIGATIONE

Ad pœnitentiam imponendam.

Qu. I. *An Confessarius obligatus sit ad pœnitentiam imponendam?* R. affirmativè ex communi sententia Theologorum. Quia verò etiam hoc onus satis grave nonnullis Confessariis accidit, ideo ad illud nonnihil alleviandum servari poterunt sequentes regulæ.

Regula prima. Non dimittendus est Pœnitens, qui etiam pro gravissimis peccatis vult minimam saltem pœnitentiam acceptare. Ita Regin. Homob. Hostiens. Abbas Molfesius & alii apud Dian. p. 2. tr. 1 §. ref. 52.

Regula secunda. Confessarius non tenetur imponere pœnitentiam (saltem gravem & peccatis commensuratam) nisi quem prudenter judicare potest, vel satisfacisse, vel certe pœnitentiæ post satisfactorum, sive per propria opera, sive per indulgentias obtentas. Ita Lugo, Arriaga, Dicastillo. & communiter RR. colligiturque ex Glossa in Extrav. Antiquorum de pœnit. & remiss. ubi Bonifacius VIII. reprehendit Confessarios, qui tempore Jubilæi pœnitentias imposuerunt.

Regula tertia. Non est medicinalis pœnitentia injungenda, quando obligatio ad satisfactionem per pœnitentiam lata est, quia accessorium sequitur principale. Ita communis sententia, teste Lugo d. 27. s. 2. n. 22.